

Helyettesítési
II. növekedénapló
1935. 13. sz.

XXV. évf. 14. sz. KEDD 1919. június 3

SZSZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben házhoz hozva: Vidékre postán szállítva:
Egész évre . . . 84 korona Egész évre . . . 96 korona
Negyedévre . . . 21 korona Negyedévre . . . 24 korona
Egyes szám ára 40 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon 2-63.
A szerkesztőség kérésre vizsgálatokat és hírdetéseket
szabadon nem vállal. Hirdetéseikhez intézkedések

Az antant kipörköli Budapestről a bolsevistákat.

Meghúzták tehát a halálharangot Kohn-Kun Bélának rémulalma fölött. Vagy elpakolnak jószántukból, vagy kiverik őket, de Magyarországot és az emberiséget megszabadítják ettől a szégyenfolttól, mely a proletárdiktatura név alatt ismeretes.

Ami október 31 este óta történt, az mind csak a proletárdiktaturát készítette elő. A munkástanácsokban éretlen galíciai gyerekek vették át a munkásság vezetését és főirányítását és ezek tervszerűen dolgoztak. Előbb jó volt Károlyi Mihály és Hock János egernek a polgárság, a tanult emberek, a keresztény munkásság becsapására. Jók voltak arra, hogy mögöttük meghúzódva, néhány nagyszájú galíciai gyerek tönkretegyjen egy hadsereget, utána egy országot, az országnak egész dolgozó társadalmát. Lassan, de annál biztosabban nyomultak elő a hatalom terén. Előbb megelégedtek három tárcával a miniszteriumban, aztán Böhm Vilmos, az ismert irógépügyc a fegyvereket, Kohn-Kunfi Zsigmond az iskolákat adta át a galíciaiaknak, végül a Károlyi-Hock cég már hamis cégnek sem kellett. Károlyi Mihály és Hock János átjárták az országot a galíciaiaknak és szabadkőművesek munkástanácsai kezére, megtették köteleességüket, elmehtettek. Tiszta galíciai (vigyázat! a „tisza” szó itt a galíciaiaknál csak átvitt értelemben vehető!) kormány vette át a hatalmat, melyet nagyon jól jellemzett az a mondás, hogy Ágoston Pétert csak azért vették maguk közé, hogy

legyen, aki az aktákat szombaton aláírja.

Nézzünk körül, mivel kezükben az ezeréves Magyarország. Ide juttatott bennünket a proletárdiktatura, a becsületes és tanult emberek félrerugása, a hitetlen és gonosz kis galiciának a nyakunkra ütése. Négy és fél éves háborút hozt Magyarországra. Károlyiék négy hónapig tartózkodása, a proletárdiktatura két hónapig garázdálkodásába belepusztult és most valószínűleg fel szabadított látja az entente csapatokban.

Megbélyezendő azoknak a neve, akik ezt a jobb sorsra érdemes, sok szenvedést kiállt országot ilyen katasztrófához juttatták. Az igazságos történetírás leujtó ítélete, a most élő nemzedék elkeseredett átká, a jövő megvetése egyaránt fogja sújtani ennek a szégyenletes uralomnak gyászvitézeit, de azokat is, kik ezt a garázdálkodást tudatosan megszervezték, vagy vétkes tudatlanságból előkészítették.

A sirt, ahol egy ország sülyed el, népek veszik körül. A bolsevik vezeték ölték meg az országot, de a sirt már előre megásták az október 31-iki forradalom radikáliszabadságkőműves károlyista-galíciai mérgezőverője.

A sokat szenvedett Budapestnek a Kohn-Kunok karmaiból való kiragadása a világtörténelem puccsának jelenti végét. De vajjon elég bátor lesz-e a magyar, hogy levonja az eseményekből a kellő tanulságot?

Budapest ellen offenzíva indul.

Bukarest, jun. 2. A „Socialismul” írja: A „La Victorie” Bazelből a következő táviratot kapta: A „Neue Freie Presse” azzal az elterjedt hírrel szemben, hogy a szövetségesek Budapestre bizottságot fognak küldeni a szovjet kormányval való tárgyalás végett kijelenti, hogy a francia misszió Kun Bélával semmiféle tárgyalásokba nem bocsátkozik.

A Budapestre való bevonulás.

A Dimineata jelenti: A L'Eclair legutóbbi száma egy hosszabb cikket közöl a magyar helyzetről. A cikkből a következőket emeljük ki:
A románok előhalsdása megmutatta,

hogy a budapesti kommunista kormány gyenge. Kun Béla megriadt és fegyverszünetet kért. Az antanthoz intézett távirataiban és biztosi utján nagyban fogadkozott, hogy a terrornak és a proletárdiktaturának végét

vet, a szovjet kormány helyébe egy polgári kabinetet állít és beszüntet minden további propagandát. Sőt hajlandó volt területi igényekről is lemondani, csak hogy megmentse életét. A helyzet valóban súlyos volt, mert északon a csehek, keleten a románok, délen a szerbek fenyegették. De Budapest megszállása elmaradt és a szövetségesek csapatai mindenütt megállottak.

Ezalatt azonban tovább folyik a terror. És az élelmezési viszonyok nagyon szomorúak.

Magyarország katonai helyzete röviden az, hogy négy oldalról körülvették és így a francia lap szerint a Budapestre való bevonulás egyszerű katonai séta volna.

Installáció a vármegyén.

A nagyszabeni román kormányzótanács delegáltja, dr. Lázár Aurél által Biharvármegye és Nagyvárad város főispáni székhébe kinevezett dr. Pap Coriolán prefektus installációja tegnap délelőtt történt a vármegyénél. Dr. Pap Coriolán már a román imperium kinyilvánítása óta viseli ezt a tisztséget, a beiktatás azonban csak most ment végbe s pedig azért, mert az első időkben a közigazgatás átvétele óriási munkát rótt a prefektusra, később pedig dr. Pap betegeskedett s az utóbbi időben egy hélig nem is járt föl hivatalába.

Az installációra hétfőn délelőtt fél 10 órakor gyűltek össze a vármegye tisztviselői a vármegyeház kistermében. Gyülekezés után Nyisztor Alajos alispán, Keszthelyi Zoltán főjegyző és dr. Popovics Miklós főorvos küldöttségként mentek a főispáni hivatalba dr. Pap Coriolánért, aki a küldöttség kíséretében átjött a terembe.

Az elhelyezkedés után Besán Kornél kormánybiztos felolvasta a hivatali esküt, melyet a prefektus utána mondott. Az eskü letétele után Nyisztor Alajos alispán meleg szavakkal románul üdvözölte a prefektust és röviden kérte, hogy közismert munkarejével és buzgóságával szolgálja a vármegye, a közügyét. Ehhez ígérte a tisztviselők támogatását.

Dr. Pap Coriolán megköszönte az üdvözlést, kifejtette, hogy ő az egyszerűség embere s különösen a mai időben mellőzni kíván minden ünnepiességet és külsőséget, ahol csak lehet, mert ehelyett arra van szűkség, hogy dolgozzék mindenki mindenütt. Főlkéri a tisztviselőket, hogy lássák el lelkiismeretesen teendőiket, ezáltal támogassák őt abban a munkában, melynek célja Nagyrománia érdekeinek szolgálata, boldogulásának előmozdítása.

A tisztviselőket ezután sorban bemutaták a prefektusnak, aki mindenkiel külön kézet fogott. A beiktatáson az egész tisztviselőkar jelen volt, de más nem. Az aktus nem egész egy fél óráig tartott.

Még csak néhány napig!

Cirkusz Krateyla Nagypiac téren

Ma és a következő napokon este 8 órakor nagy előadások válogatott új műsorral. Különösen kiemelendő: Uj! Nagy birkózás lóháton Uj! előadva 3 ur által. Köz-kívánatra: Muki a csodamajom. Az előadás záróadással: Az álarcsobál. Irítás jelenet — ROBERTO a közismert magyar román komikus közreműködésével.

Még csak néhány napig!

Az ügyvédi eskü kérdése és a bíróságok.

Esetről esetre részletesen megírta a *Tiszántul* azokat az eseményeket, melyek az igazságügyi szolgálatban a megszállás óta történtek. Amint ismeretes, a román impérium kinyilvánítása alapján az igazságügyi szolgálat egyik fele, a bíróság többsége is tette a kívánt hűségesküt, a másik fele az ügyvédség túlnyomó többsége pedig nem.

Dr. Lázár Aurél igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki a bíróságokhoz, hogy az esküt nem tett ügyvédek a felek képviselői gyanánt ne fogadják el. A múlt héten a tábla egyik tanácsa a rendeletnek megfelelőleg határozott, a városi járásbíróság pedig később fogja erre vonatkozó határozatát közölni a felekkel.

értékadó behozatalát tekintem célirányosnak, mely szintén prefektusi jóváhagyással elérhető és Nagyvárad város háztartási egyen-súlyát a jövőben feltétlenül biztosítani fogja.

Az idő rövidsége és a gyors intézkedések megtétele miatt további javaslatokra nem terjeszkedem ki, mert hiszen erre nyílik alkalom és mód ha a normális idők beállnak, gondoskodhatunk költségvetésünk realitására.

Rimler Károly polgármester nyugdíjban

Lukács Ödönt bizta meg a prefektus a város ügyeinek vezetésével.

Nagyvárad város polgármesteri széke megüresedett.

Említettük pár héttel ezelőtt, hogy Rimler Károly polgármester nyugdíjazását kérte a ezen elhatározását írásban közölte a város prefektusával. A podeszta ezen elhatározásának híre az egész városban szinte sajnálkozással találkozott.

Távozása nagy veszteség a városra, amelyet buzgalommal, hűséggel és puritán becsületességgel szolgált egy emberöltőn át s oly körültekintő tapintattal vezetett mástól évtizedekhez viszonyítva között a fejlődés útján előre. S hogy ma Nagyvárad az ország egyik kiváló kulturaközpontja, ebben Rimler Károlynak tagadhatatlanul nagy része van.

Nagyvárad város tanácsa tegnap délelőtt rendkívüli tanácsülést tartott Lukács Ödön polgármesterhelyettes elnökelete alatt.

Lukács Ödön bejelentette a tanács tagjainak, hogy dr. Pap Coriolán prefektus Rimler Károly nyugdíjazás iránti kérelmét elfogadta s így a jelenleg szabadságon levő polgármester már nem is tér vissza a város élére. Közölte továbbá Lukács Ödön, hogy a prefektus a város ügyeinek vezetésével ideiglenesen őt bizta meg.

Ezután meleg hangon emlékezett meg Rimler Károly érdemeiről. Mivel nincs a városnak ez időszakra törvényhatósága, helybucsut vegyen a távozó polgármestertől, a városi tanács előtt vesz tőle bucsut. Megható szavakban ecezelte Rimler Károly puritán becsületességét, odaadó szolgálatát, a mellyel mindig a város javára törekedett s kifejezést adott azon mély szeretetnek és ragaszkodásnak, amelyet a távozó vezető iránt a tanács tagjai éreznek.

Majd rátért Lukács, hogy Nagyvárad adminisztrációjának vezetését a szabályrendelet intézkedése és megbízás folytán átveszi s teljes odaadással igyekszik ezen kötelességeit teljesíteni. Minthogy ezen súlyos időkben Nagyvárad város pénzügyi és közéleti helyzete sok nehézséggel küzdene, megbizta az adó és pénzügyi tanácsost és a város főszámvevőjét — tekintettel arra, hogy ő évek óta nem vehetett részt a város ügyeinek intenzív intézésében — állítsák össze a város helyzetét feltűntető jelentést, hogy a munkanélküliek újbóli foglalkoztatása végett a közmunkák folytatása mielőbb megkezdhető legyen.

A tanács tagjai a polgármester nyugdíjba vonulását mély maghatottsággal vették tudomásul.

Olaszok Dalmáciában.

Szalóniki, jun. 2. Hadihajók oltalma alatt számos olasz csapat szállott partra Dalmáciában, Zárában és Sebenicóban. Olasz lapok közlése szerint a partraszállás a dalmát nemzeti tanács kérésére történt.

A városi pénztár fizetőképességének biztosítása.

Juricskay Barna tanácsnok előterjesztése.

Vasárnapi számunkban megemlékeztünk Nagyvárad város házi pénztárának szorult helyzetéről s hogy a június első tisztviselői fizetéseket csak úgy tudta a városi pénztár teljesíteni, hogy a városi főzsemtől és a szeszüzemektől vett kölcsön 150,000 koronát, a további kiadások teljesíthetése végett pedig tárgyalásokat kezdett a tanács a pénzintézetekkel.

A pénztár válságos helyzetére vonatkozólag tegnap Juricskay Barna adó és pénzügyi tanácsnok terjedelmes jelentést nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben rámutat a pénztár mai helyzetére, amelyet a forradalmi és proletárdiktatura szertelensége és poecskolása okozott főleg.

A mind válságosabbá váló oktan gazdálkodás veszélyére már több ízben rámutatott Juricskay tanácsos, de minden eredmény nélkül.

A fentebbieken kívül rámutat a jelentés, hogy a városi pénztár válságát előidézte még az állam helyett kifizetett 1 millió koronánál több kiadás, amelyet az állampénztár nem térített meg; ilyenek pl. a tisztviselők rendkívüli segélye, háborús segélye, családi pótlékok felemeléséből származó különbözet stb., amelyek a városra neheztek; az előirányzatokon kívüli rovatokon kifizetett milliós összeg; a munkabérek óriási emelése folytán előállott hiteltállépések; a proletárdiktatura által a tanács megkerülésével elrendelt közmunkák óriási kiadásai; s mindezek együttesen újabb milliókkal terhelték a városi pénztárt.

A kiadások ily nagymérvű emelkedésével szemben — mondja a jelentés — az állandó városi jövedelmek stagnáltak, sőt fokozatosan csökkentek és új jövedelmi források beiktatásáról, esetleg az állandó jövedelmek emelésére intézkedések nem történhettek

s így a városi pénztár válságának be kellett következni.

Ezek felsorolása után a városi pénztár fizetőképességének biztosítására tér át a jelentés.

„Átmenetileg újabb kölcsönök felvétele segít ugyan a helyzeten, azonban ez nem megoldás, mert kölcsönt kölcsönrel törleszteni, régi annuitáros kölcsöneinknek kamattörlesztéseiről nem gondoskodni, a város hitelképességének teljes tönkretételéhez vezető út. Epen ezért javaslatomat két irányban terjesztem elő. Legelsősorban is átmeneti intézkedések teendők:

1. egy nagyobb összegű egy két millió korona körüli folyószámla kölcsönnek felvétele,

2. az államkincstárral szemben fennálló követeléseinknek érvényesítése. Mindkét irányban a tanács rendelkezéséből folyólag az eljárást folyamatba tettem,

3. meglévő városi szabályrendeleteink nyugvó bevételeinknek oly módon való emelése, hogy az egyes szabályrendeletekben megállapított városi jövedelmet képező díjtételek, a jelenlegi változott viszonyoknak megfelelően emeltesse, ilyenek: a vízvezetési, csatornázási szabályrendelet díjtételeinek emelése, marhajárat kiállításának díjtelése, vágóhídi, vágási díjak emelése, ló, marha- és sertésvásártéri helypózek díjtételeinek emelése, a behozatali vám és a vasuti kővezetvám díjtételeinek a mai megváltozott viszonyok és a mai kereskedelmi áraknak megfelelő felemelése.

Ezen átmeneti intézkedéseket véleményem szerint szabályrendeleti módosítás nélkül aként is elrendelheti a városi tanács a prefektus jóváhagyásával, ha a szabályrendeletben megállapított díjtételeken felül további intézkedésig külön megállapítandó pótdíjak volna a rendkívüli viszonyokra tekintettel beszedendők. Ez véleményem szerint helyes és indokolt, mert hiszen a normális viszonyok helyreállításával módjában lesz a város vezetőinek a megállapított pótdíjak szedésétől eltekinteni. Ezen javaslatomnak indokolását illetőleg a díjtételek felemelésének bővebb magyarázatát szükség telennek tartom, mert hisz ez a viszonyok által tökéletesen érthető.

Mint vé legesen s már többször hangzottatott teljes mértékben elő is készített és a volt néptanács által is tárgyalt a telek

TELEFON 632.

BERLINER LAJOS

TELEFON 632.

kárpitos és diszitó Nagyvárad, Szalárdi-utca 9. Rosenzweig-palota. Ugyanott eredeti olajfestmények nagy választékban kaphatók.

Felhívás.

A lakáshivatal felhívja mindazokat, akik 1914 augusztus 1 óta a volt Magyarország területéről, idegen vármegyéből, vagyis nem Bihar megyéből Nagyváradra költöztek, vagy jelenleg bármely okból Nagyváradon tartózkodnak, hogy a lakáshivatal Uri-utcai hivatalos helyiségében lakásjogosultságuk megállapítása végett az alábbi napokon és a feltüntetett sorrendben jelentkezzenek:

1. Folyó hó 5-én (Csütörtökön) mind azok, akiknek vezetőik neve (családnév) A—G ig.

2. Folyó hó 6-án (Pénteken) mind azok, akiknek vezetőik neve H—O ig.

3. Folyó hó 7-én mind azok, akiknek vezetőik neve P—Z ig.

4. Folyó hó 10-én (kedden) mind azok, akiknek vezetőik neve még fel nem említett betűkkel kezdődik.

A jelentkezések d. s. 8 órakor kezdődnek s az akkor kiadandó szám sorrendjében történik.

A jelentkezők tartoznak magukkal hozni a személyi viszonyaikra és foglalkozásukra vonatkozó összes iratokat. Minden családból a családfő tartozik jelentkezni és az, aki a családból a jelenlegi lakást, üzlethelyiséget stb. bérlé.

A jelentkezés képviselőt kizárásával személyesen kell hogy történjen s figyelmezteti a lakáshivatal a jelentkezőkre kötelezettséget, hogy elmaradásuk esetén őket lakásaiktól, vagy más bérelt helyiségeiktől azonnal megfosztja s eltávolításuk és a megtorló intézkedések loganatosítása végett őket a katonai hatóságoknak átadja.

Nagyvárad város lakáshivatala felhívja az összes háztulajdonosokat, felügyelőket és házzogondnokokat, hogy házaikban lévő összes lakásokat haladéktalanul számozzák meg.

Nagyvárad, 1919 június hó 2-án.

Dr. Pelle János sk. Dr. Czuczor Vilmos sk.
inspektor. lak. hiv. elnök.

Hadd maradjon a jegyző ur!

Százharmincegy reszkető kezű, kapával-kaszával dolgozó ember aláírását viselte az az aláíratos instancs, amivel tegnap délután beszerénykedett dr. Pap Coriolán prefektushoz nyolc lessi, pósa, ürögdi atyafi. Nagy dolog van a rövidke kérvényben össze-foglalva. Nem ugyan a község legelőjének az ügye, a vetések sorsa, a rekvizitációk dolga: ezeknél kisebb, de azért mégis igen nagy dolog. A nyolc román ember, a kik saját személyükben itt vannak, meg a többi 134 román, akiknek a kezeirását hozták el, legalább azt mondja. Az összes községnek, az egész körjegyzőségnek ügye ez.

A közigazgatási, különösen a vidéki közigazgatási személyek kicserélésénél ugyanis rákerült a sor a lessi körjegyzőre is, aki pedig nem más, mint Keszthelyi Sándor, Keszthelyi Zoltán vármegyei főjegyzőnek a testvére. Nem kell róla sokat mondani, csak azt, hogy harmincnál több év óta vezeti a lessi körjegyzőséget, hogy még a háború alatt sem — amikor pedig nehéz dolga volt a jegyzőknek — szólható senki semmit Keszthelyi Sándor ellen, hogy annyi idő múltán — szegény maradt, olyan szegény, mint mikor beköltözött Less községébe. Ennyi ok alapján pedig azt kéri tisztelettel jesen Less, Pósa, Ürögdi s a többi község román lakossága, legyen olyan jó a prefektus ur s engedje meg, hogy Keszthelyi Sándor magyar ember létére is hadd maradjon meg az eddigi helyén legalább is novemberig, amíg minden dolgukal tisztába jön a körjegyzőség.

Szőrmék, szőnyegek és téli ruhákat molykár elleni megóvásra felelősség

Alakítás és javítás a legutóbbi divat szerint. és biztosítással elfogad LEICHNER szücs. Rimánóczy-utca 2. sz. Telefonszám: 16-56.

Mi ujság Pesten?

Vasárnap érkezett haza Kalenda János Budapestről, aki Rózsahegyén volt hivatalnok a fonógyárban. Cseh-Szlovákián át utazott Pestre, onnan Szegedre és így Váradra. Május 22-én Budapesten tartózkodott, elbeszélése megerősíti azokat a híreket, melyek eddig is közzéjón forogtak Pestről.

A vörös uralom Pesten még mindig tart. Terror és éhség van. Az ismert vezetők mind helyeiken vannak, a váradiakok: Sas Edének, Dutka Akosnak, Ágoston Péternek, Katz Lipótnak et Comp. jelentős szerepe és befolyása jutott. A lapok közül csak a „vörös” lapok jelennek meg. A folyóiratok még fungálnak, de ezeket is be akarják szüntetni. A pénzről csak a 25 és 200 koronások és a jancsi bankok vannak forgalomban. Mindent csak szakszervezeti igazolványra lehet kapni. A színházba is csak ezzel lehet járni. A lüzelő hiány óriási, de nincs úgy sem mit főzni. A rekvizitációk és millió korlátozás állandóan a legkülönbözőbb cikkekre folyik. A letartóztatások is napról napra folynak. Igazoltatás igen nehéz. Tizennyolc évtől ötvenig mindekinnek be kell vonulni. A fehér gárdisták tulajdonképpen nem léteznek, de van helyettük nemzeti sereg: honvédség. A színházak nivója leromlott, irodalmi élet nincs.

Hozott néhány lapot, közöttük Érdekes Ujságot, mely a maga reklámképeivel most természetesen a vörösöket szolgálja.

— Előre vörösek! a cím az egyik tablós képek s utána egy egész csomó községi pesti jelenség. Mi különben látnak a nagy „előret”, de a nátrát is. Valószínű, hogy a pestiek is nemsokára látni fogják.

..HIREK

Hivatalos jelentés 1919. május 28-ról.

1. **Besszarábiában** egy 208 tagu bolsevik banda Bender várától jobbra átkelven a Dayszteren, két órai harc után majdnem teljesen kivégeztetett, 150-nél több halottat hagyván a csatateren; egy kis része átkelhetett a Dayszteren. Megtorlásoképpen Tirapsolt bombázták.

2. **Bukovinában:** Hogy a Bukovina északnyugati részén levő fronton a bolsevik kísérleteit lehetetlenné tegyék, csapataink átlépnek Galiciába, elfoglalván a Nadwerna Omnia-Niezviszka vonalat.

3. **Erdélyben** az ellenség három kísérlete, hogy csolnakokon keljen át a Tiszán, Abád Szalósnál, közvetlenül és Tiszarofftól északra, visszautasított.

A nagy főhadiszállás.

* **Változások a városi ügyészi karban.** A városi tanács tegnapi ülésén Lukács Odón polgármesternhelyettes bejelentette, hogy dr. Pap Coriolán prefektus átiratban értesítette a várost arról, hogy dr. Dóri István és dr. Zilahy Gusztáv városi ügyészeket állásuktól felmentette s helyükbe dr. Márta Sebestyén és dr. Mangra Dometer nagyvárad ügyvédekét nevezte ki Nagyvárad városához tisztai ügyészekké.

* **Kinevezés.** Gódor László vasuti főellenőrt a mezőtelegi állomás főnökévé nevezték ki.

* **Halálozások.** Özv. Bócz Gyuláné 75 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett. — Rodriguez Károly hajókapitány elhunyt. Temetése holnap, szerdán délután háromnegyed 9 kor lesz a Szent János-utca 61. sz. gyászházról.

* **Adomány.** N. N. Dantlick József részére 10 koronát adományozott. Rendelgetési helyére juttatjuk.

* **Mecsnák György.** Aki valamikor a Szent József intézetben csak tanultak, mind szerelettel gondolnak az öreg jó „csiszolt”-ra, aki annyira rajongott érte, Most 76 éves korában befejezte áldozatos életét. Volt háza, szőlője is, mégis jobban szeretett a diákok között lenni, kikkel együtt élt. Egész élete keresményét jótékonyokra adta. Háza eladási árát szegények és árvák segélyezésére szánta, hogy annak kamatait karácsony táján osszák ki a rudnoki — szülőföldje — szegényei között. Szőlőjét meg a Szt. József intézetre hagyományozta, hogy annak jövődelméből egy szegény rudnoki diák tanulhasson. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz.

* **A reimsi székesegyház helyreállítása.** Kopenhágai jelentés szerint Margit dán hercegnő, Mária norvég királyné és Ingeborg svéd hercegnő a vörös kereszt égisze alatt bizottságot alakítottak, mely célul tűzte ki a reimsi székesegyház helyreállítását.

* **Esküvő.** Fülöp Sándor okl. mérnök és Klór Bözke házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Keritulaajdonosok figyelmébe.** A rendőrkapitányi hivatal tudomására hozta az érdekelteknek, hogy a huszárlaktanya udvarán nagymennyiségű trágya van felhalmozva s az bárki által bármilyen mennyiségben elszállítható. Nagyvárad, 1919. június hó 2. Bartha L. rendőrfőkapitány.

* **A három névű nő.** Még hat héttel ezelőtt, mint román megszállás miatt itt rekedt budapesti kereszt szállást egy nő G. K. uriaszonnánál. Előbb *Budanovics* Jósának mondotta magát. Megtartásával lassankint behizelgett magát szállásadói jóindulatába, akis rendkívül előzékenységgel viseltettek a nő iránt. Jóindulatukat az sem változtatta meg, hogy a nő időközben *László Terézre*, majd *Mayrak Péternére* változtatta nevét különféle indoklással. Néhány nappal ezelőtt azt beszélte, hogy Debrecenbe fog utazni s kérte, hogy süssenek főzzenek neki egy kis utravallót. Ezt meg is tették, de akkor visszavonta elutazását. Estére azután mégis eltűnt s vele nemcsak az elemőzsia, de az uriaszonnának 1500 koronája, amit különféle üzletkötés címen esalt ki tőle, egy csomó fehér ruhás és női kostum, kabát. Állítólag a városban tartózkodik: magas termetű, toronyos frizurás, kacsajárású nő, állandóan selyemruhában jár. Hogy meddig, nem biztos.

* **A gyanu következménye.** *Gyulai Kató*, a Sas-szálló szobaasszonya tegnap szublimátot akart inni, de egy barátja kiülötte kezéből a poharat. Kínallgatásakor tette okául azt adta elő, hogy a szálló tulajdonosa őt gyanúsította őt lepedő elveszte miatt s azzal fenyegette, hogy bejelenti a román parancsnokságnál. Sebesülése nem súlyos.

Színház.

A színház műsora:

Kedd: Koldusdiák. B) bérlet.
Szerda: Lengyelvér. C) bérlet.
Csütörtök: Gyurkovits lányok. B) bérlet.
Pénteken: Tosca.

Koldusdiák mai előadása B) bérletben kerül színpadra Aggházy, Kozmowsky, Tóthné, Békelné, Békefi, Perényi, Stoll, Madas, Deák, Gróf, Váradi, Tamás és Szigeti közreműködésével. A világhírű operett mai harmadik előadása iránt is páratlan érdeklődés mutatkozik.

Lengyelvér. Aggházy Melinda holnap újból eljátsza legkedvesebb szerepeinek egyikét, Zaremba Helénát. Méltó partnere Bolo szerepében Perényi, aki napról napra újabb tanujelét adja kiváló bonvivant készségeinek. T. Pogány, Jósika, Gróf Laci, Stoll és Szigeti játszanak jelentősebb szerepeket.

A Palotaferradalom bemutatója. Az Apollóban mindennap vendég a siker. A szezonnak kétségtelen emlékeztető, monumentális eseménye ez a hatalmas koncepciójú filmlátványosság, mely egy fejedelmi udvar ragyogását a színek minden pompájával tükrözi. Ebben az izzó fényű műlőben játszódik le egy főúri család megrendítő drámája, egy szépséges báróné asszony fájdalmas regénye. A közönség viharos tapsokkal fejezte ki elismerését Reszegi Zsóriának, a fiatal, nagytehetségű művésznőnek, aki előadás közben pompás hanggal, briliáns technikával megkapó énekszámokat adott elő. A nagyszabású film még ma és holnap lesz műsoron. Jegyek előre válthatók az Apolló pénztáránál.

Nyíltér

Dr Masznyik Elemér

egy. orvos-tudor

v. kórházparancsnok
orvosi rendelését

Körös-utca 15. sz. alatt folytatja.

HETI ÁRJEGYZÉK.

ÜVEG, PORCELLÁN, LÁMPA,
diszmuáruk legolcsóbb
bevásárlási forrása:

Komlós Testvérek
Zöldfa-u. 13. o. Telefon 372

SPORT

Törekvés I.—Máv-Egyetértés válogatott 4:1 (1:1) Szombaton délután az igazán szépen indult mérkőzést különösen a második félidőben a közönség éretlen elemei teljesen megzavarták. Hasonló esetek elkerülése végett a fenti egyesületek vezetőségei zárják ki a mérkőzéseiről az ilyen elemeket, mert ezek a Törekvés Máv-Egyetértés közötti jó viszonyt akarják megbontani. — A bíró jobb is lehetett volna. Törekvés I.b.—Máv-Egyetértés komb. 2:0. Jó bíró volt Kiss. (Máv.) — Vasárnapi eredmények: Nac I.b.—Kite 3:2. Fehér csapat Jogászok 2:1. Nac I. Busz 2:0.

Felelős szerkesztő: FOLLMANN GÉZA.
Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r.-t.

Építkezéseket,

átalakításokat, javításokat, beton s vasbeton munkálatokat, továbbá díszirhelyek tervezését s kivitelét, valamint az összes e szakmába vágó munkálatokat jutányosan vállal:

Denderle Vilmos és Trsa
építési irodája Nagyvárad,
Uri-utca 4. Telefon 468.

**R
O
„ROYAL”
A
L
ruhafesték**

minden színben.

Gyártja:

ULMANN JÓZSEF és FIA

fűszer-, festék-, kozmetika-
és rövidáru nagykereskedők

Teleki-utca 34 sz.

Teljes berendezés, ebédlő-, hálósalon, rövid keresztűros Stnigi zongora, perzsa-szönyegek

ELADÓK.

Rimanóczy-utca 1., emelet.

Értekezhetni d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.

**VERTHEIMSZEKRÉNY
KINYITÁSÁT**

VASREDŐNYÖK készítését és javítását gyorsan és szakszerűen eszközli:

GRÜNWARD JENŐ

vasredőnygyár és műlakatossága.
Nagyvárad, Uri u. 39. Alapít. 1893.

Megrendeléseket felvesz Grünward
Hermann ékszerész Bémer-tér

Eladó!

Egy uri ház Szaniszló utcán 4 lakással, ára 130 ezer kor. Egy üzletház Szent János-utcán 5 lakással, 3 üzlethelyiséggel, 1 üzlethelyiség azonnal, lakás augusztusban elfoglalható, ára 125 ezer kor. — Egy ház Széles-utcán 4 lakással, ára 155 ezer kor. — Lovas-utcán egy emeletes ház 9 lakással, azonnal elfoglalható három szobás lakás, ára 110 ezer kor. — Egy ház Uri utcán 3 lakással, azonnal elfoglalható 2 szobás lakás, ára 85 ezer kor. — A vasúthoz közel egy üzletház 7 lakással, sertésfűstölő és vágóhid, hentesnek alkalmas, ára 85 ezer kor. — Oláh-homoron 50 holdas birtok gazdasági épülettel, ára 140 ezer K. Értekezni Feledi Sándor törvénytudó bejegyz. kereskedelmi irodájában Szilágyi Dezső-u. 6. Telefon 12—45.

FÉSŰK

Finom tartós valódi szaruból készített:

női bontó fésű	K 7— és feljebb
sűrű fésű	5—
férfi (borbély) fésű	7—
zseb fésű	1—
fog kefe	3—
fog paszta	3—
finom parfüm	3—
finom kézfinomító	3—
finom puder	2—

Legújabb díszfésűk, hajszettek, hajtűk, manikűrkészletek, kozmetikai szerek, kölnivizek, haj-, ruha- és surolókefék, jó cipőkrémek, utazó kosarak, játékok, ajándéktárgyak, dohányzó cikkek öngyújtók, nagyban és kicsinyben olcsón beszerezhetők.

FÉSŰ- ÉS DISZMŰÁRUHÁZ. SAS PASSAGE 42.
NEBELTHAU A. utóda SZABÓ J.
826

ECKSTEIN ÖDÖN

Kolozsvári-u. 33. sz.

293

rézműves

Szeszőzde-berendezéseket,
átalakításokat, pálinkafűző
és mosóüstöket készít.

Vörösréz raktáromon van!

APRÓHIRDETÉS.

HÁZMESTER kerestetik, kis családú, feltétlenül megbízható, lehetőleg katonaviselt ember. Jelentkezni a Leszámitoló és Jelzálogbanknál.

ORGONAFUJTATÓT keresek a székesegyházba. Az állás iránt érdeklődők forduljanak Resch karnagyhoz, (Erzsébetliget) a hol a-feltételek megtudhatók.

Rózsza
szálanként két és 3 korona, bazsarózsza 1 korona, kék lillom 20 fillér. Viktória kertgazdaság résztv. Rákóczi-ut 53. Gerliczy-palota.

Zongora és német
tanítást olcsón vállal R. I. né Beöthy Ödön-u. 30 a. tanfolyamban. Ugyanott gyakorolni is lehet.

Ügyes
masszirozónó jelentkezzen Légszesz-gyárban. Vámház-utca.

Volt
hadapródiskolai nyelvtanár magyar német és horvát nyelvből oktatást vállal. Ór-utca 5 udvari lakás.

Szőlő-permetezők és vízvezetékek
szakszerű javítását elvállalja

**BENNAUSIR
JÓZSEF**

rézműves és vízvezetési szakiparos
Mezey Mihály-u. 7.

**BÁDOGOS- ÉS
VIZVEZETÉK-**

szerezési munkálatokat és javításokat olcsón és pontosan szakszerűen készít:

Schwartz Ede
Szarvassor 7. sz.
Bodnár és Szántó mellett.

HALLATLAN 274

magas árban veszek használt hamis fogakat, arany, ezüst és briliáns tárgyakat törött állapotban is, valamint aranypénzeket
Freund Benjámín
ékszerész Rákóczi-út.
Széchenyi-szálloda.

Jakab József

kádármester

Csengeri-u. 8 sz.

a. műhelyemet

MEGNYITOTTAM.

Elvállalok mindenemű kádár-munkák készítését és javítását. — Szíves pártfogásattovábbra is kérve a nagyrövidemű közönségnek tisztelettel

Jakab József
kádármester.

Gramafon

tölcsér nélküli
50 drb viasz lemezzel teljesen jókarban, finom gyártmány eladó. Megtekinthető a **Bazárban**
Roth esipke-áruház
mellett. Sas-Passage

Gyenge tanulók
korrepetálását elvállalom. Gimnasium, kereskedelmi-, real-és polgári iskolákat magánvizsgálatra, valamint rokkant katonákat összevont vizsgákra rövid idő alatt felelőséggel előkészítek. **Guttman,**
Magyar-u. 9. 255

**UJ
MŰASZTALOS
MŰHELY.**

Elvállal minden szakmába vágó munkákat legjobb és legolcsóbb árak mellett. Meghívásra azonnal megyek

SZÁRAZ MIKLÓS
MŰBÚTORASZTALOS
Nagyvárad, Körös-u. 48

Felsőkereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felelőséggel a

Donát-féle

keresk. magántanfolyam, állandó keresk. tanfolyam hőlgyek részére,
gyék és gyorsírásra, keresk. számtanra, és könyvvitelre. 275

Német kurzus.
Beöthy Ödön-utca 30.
Telefon szám: 1000.